

17.6.2026

Viite: Kaasun ja vedyn alkuperätakuupalvelun ehdot (Domain Protocol) luvut C.3.3, E.8.12, E.10.7 ja E.10.8

Ohje sisältää kaksi kokonaisuutta:

- A. Ex-Domain peruutus Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten
- B. Ex-Domain peruutus Suomen ulkopuolella tapahtuvaa kulutusta varten

A. Ex-Domain peruutus Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten

Mikäli alkuperätakuiden siirto tietojärjestelmien (Association of Issuing Bodies Hubin) välillä ei ole mahdollista, voidaan sopia Ex-Domain peruutuksesta tilanteessa, jossa alkuperätakuu peruutetaan *EU-/ETA-alueelta Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten*. EU-/ETA-maissa myönnettyillä alkuperätakuilla, jotka ovat kansallisen rekisterin ylläpitäjän hyväksymiä ja direktiivin 2018/2001/EU mukaisia, voidaan täyttää alkuperätakuulain mukainen alkuperän varmennusvelvoite Suomessa.

Gasgrid hallinnoi Ex-Domain -peruutettuja alkuperätakuita erillisessä tietojärjestelmässä erillään G-REX-alkuperätakuurekisteristä.

Ex-Domain -peruutettuihin alkuperätakuisiin sovelletaan samoja vaatimuksia kuin Suomessa myönnettyihin ja peruutettuihin alkuperätakuisiin, mukaan lukien voimassaoloaikaa koskevat vaatimukset.

Ex-Domain -peruutettujen alkuperätakuiden käytöstä on ilmoitettava Gasgridille 12 kuukauden kuluessa bio-kaasun tuotantokuukauden viimeisestä päivästä.

Ex-Domain peruutuksen osapuolia ovat

- lähtömaan rekisterin tilinhaltija
- lähtömaan rekisterin ylläpitäjä
- vastaanottavan maan eli Suomen rekisterin tilinhaltija ja
- vastaanottavan maan eli Suomen rekisterin ylläpitäjä (Gasgrid).

Ex-Domain -peruutustietojen hallinnointi Gasgridin rekisterissä sekä loppukäyttöilmoitusten antaminen on sallittua ainoastaan henkilöille, jotka on rekisteröity Gasgridin G-REX -järjestelmään organisaationsa AH Root -tason käyttäjiksi. Vaihtoehtoisesti henkilöllä tulee olla yhtiönsä antama voimassa oleva valtuutus, joka oikeuttaa hänet toimimaan näissä menettelyissä valtuutettuna yhteyshenkilönä.

Tahon, jolle Ex-Domain peruutus tehdään, on oltava tilinhaltija Suomen alkuperätakuurekisterissä. Peruutuksen yksityiskohdista sopimiseksi, tulee tilinhaltijan olla yhteydessä Gasgridiin hyvissä ajoin ennen peruutusten tekemistä. Gasgrid varmistaa lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä myönnettyjen alkuperätakuiden hyväksyttävyyden. Asia käsitellään ja varmistukset tehdään viivytyksettä, mutta koska kyseessä on manuaalinen työ, voi se viedä useamman viikon.

Ex-Domain peruutetun ja loppukäytetyn alkuperätakuun tietoja ei voida muuttaa eikä poistaa virheiden oikaisua lukuun ottamatta. Virheiden oikaisussa noudatetaan Domain Protocolin kohtaa E.9. Virheiden oikaisemiseksi tilinhaltijan tulee toimittaa Gasgridille perusteltu ja yksilöity kirjallinen esitys siitä, mitä korjataan, miksi korjataan ja miten varmistetaan, ettei esimerkiksi jo syntynyttä loppukäyttötodistusta käytetä. Gasgrid arvioi

esityksen ja tekee päätöksen, onko virheiden oikaisulle edellytykset. Oikaisusta ei saa aiheutua tilinhaltijalle perusteetonta hyötyä. Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteeseen customerservice@gasgrid.fi.

Ex-Domain peruutusprosessi:

1. Yhteys Gasgridiin

- Suomen rekisterin tilinhaltijan tulee sopia peruutuksesta ja käytännön järjestelyistä Gasgridin kanssa ottamalla yhteyttä customerservice@gasgrid.fi hyvissä ajoin etukäteen. Kaikista peruutukseen liittyvistä yksityiskohdista sovitaan ennen (ensimmäisten) peruutusten tekemistä!
- Gasgrid varmistaa lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä myönnettyjen alkuperätakuiden hyväksyttävyyden ja ilmoittaa Suomen rekisterissä olevalle alkuperätakuut vastaanottavalle tilinhaltijalle, että Ex-Domain peruutus lähtörekisterissä voidaan tehdä.

2. Peruutus lähtömaan rekisterissä

- Lähtömaan rekisterin tilinhaltija peruuttaa alkuperätakuut Suomeen ja Suomessa tehtävää kulu- tusta varten > Vastaanottajana Suomen rekisterin tilinhaltija (lisätiedot lisätietokenttiin)
- Peruutustodistukset toimitetaan Gasgridille joko niin, että
 - i. *lähtömaan rekisterin ylläpitäjä lähettää* peruutustodistukset salattuna sähköpostina tai
 - ii. lähtömaan rekisterin tilinhaltija tai rekisterin ylläpitäjä luo *Gasgridille katseluoikeudet* lähtömaan rekisterin peruutustodistuksiin, jolloin Gasgrid voi suoraan rekisteristä tarkastaa tietojen oikeellisuuden ja tallentaa itselleen peruutustodistukset.
 - iii. Mahdollista on myös sopia kaikkien eri osapuolten välillä niin, että *lähtömaan rekisterin tilinhaltija lähettää* peruutustodistukset salattuna sähköpostina Gasgridille. Tällöin on kuitenkin erityisesti *varmistettava, että Gasgrid voi tarkastaa* tietojen oikeellisuuden lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä.
 - Jos ex-domain peruutusten vahvistaminen tehdään Teams-yhteydellä, tulee 15 minuutin aika varata hyvissä ajoin lähettämällä sähköpostia osoitteeseen customerservice@gasgrid.fi. Teams-aikoja voi varata tiistaisin klo 14.00-15.00 ja perjantaisin klo 10.00-11.00. **Peruutukset on tehtävä hyvissä ajoin ennen alkuperätakuiden 12 kuukauden voimassaoloajan päättymistä, ja konversiotapauksissa 2 kuukautta etukäteen.** Huomioithan myös Gasgridin käsittelyajat (ks. kohta 4.)
 - Vaihtoehtona on, että Gasgrid varmentaa peruutuksen tiedot lähtömaan rekisteristä ns. *julkisen linkin kautta*: Peruutuksen yhteydessä rekisteri muodostaa linkin peruutustodistukseen, jolloin linkin haltijat voivat tarkastella peruutuksen tietoja ilman kirjautumista rekisteriin. Tämä menettely ei ole mahdollinen, kun Ex-Domain peruutuksen osapuolissa on taho, joka on ensimmäistä kertaa Ex-Domain peruutuksen osapuolena. **On tärkeää huomioida, että osapuolet ovat selvillä peruutettavien alkuperätakuiden kelpoisuudesta suunniteltuun käyttöön ja kohdistukseen Suomessa.**
 - Tilinhaltija vastaa siitä, että Cancellation Statement on toimitettu Gasgridille viivytyksettä.

3. Peruutustietojen hallinnointi Suomessa

- Gasgrid tallentaa peruutustiedot ja peruutustodistukset erilliseen tietojärjestelmään vastaanottavan Suomen rekisterin tilinhaltijan tietoihin. Tilinhaltija on itse velvollinen pitämään kirjaa Ex-Domain peruutuksista ja alkuperätakuiden käytöstä ja vastaa siitä, että ilmoitus takuiden käytöstä tehdään ennen niiden vanhenemista.

4. Ex-Domain peruutettujen alkuperätakuiden käyttäminen Suomessa tapahtuvaan kulutukseen

- Suomen rekisterin tilinhaltijan, jolle Ex-Domain peruutus on kohdistettu (Beneficiary), on ilmoitettava alkuperätakuiden käytöstä Gasgridille loppukäyttökohteittain ja kohdennettuna lähtömaan peruutustodistukseen. Ilmoituksessa tulee olla alkuperätakuiden
 - i. Lähtömaan rekisterin peruutustodistuksen ID (cancellation statement ID),
 - ii. käyttöön kohdistettavien alkuperätakuiden määrä,
 - iii. käyttökohde (esim. sijainti, laitos tms.)
 - iv. loppukäytön tarkoitus,
 - v. kulutusjakso ja
 - vi. tarvittaessa PoS (kestävyystodistusten) viitetiedot.
- Loppukäyttökohteen ja -tarkoituksen tulee olla **täsmällinen ja yksiselitteinen** niin, että käyttömäärät per käyttökohde voidaan varmentaa ja osoittaa luotettavasti. Lisäksi käytettäessä alkuperätakuita päästökaupassa, tulee ilmoittaa käytettäviin alkuperätakuihin liittyvät kestävyystodistusten (PoS) tunnisteen selkeänä kopioitavana numerosarjana. **Loppukäyttöilmoitus tulee tehdä takuiden voimassaoloaikana.**
- Loppukäyttötiedot on ilmoitettava käyttämällä Gasgridin verkkosivuilta saatavilla olevaa ilmoitus-pohjaa ”Ex-Domain peruutukset – loppukäyttöilmoitus Gasgridille”. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää toimijan omaa Excel-pohjaa, mikäli se sisältää vastaavat tiedot loppukäyttötodistukselle kirjattavista tiedoista kopioitavassa muodossa.
- Gasgrid tallentaa tiedot erilliseen tietojärjestelmään ja lähettää salatulla sähköpostilla peruutustodistusta vastaavan loppukäyttötodistuksen tilinhaltijalle. **Loppukäyttötodistusten käsittelyaika voi olla noin yksi kuukausi. Otathan tämän huomioon peruutus- ja loppukäyttöilmoituksia suunnitellessasi.**

B. Ex-Domain peruutus Suomen ulkopuolella tapahtuvaa kulutusta varten

Suomesta on mahdollista Ex-Domain peruuttaa alkuperätakuita edellyttäen, että alkuperätakuiden siirto tietojärjestelmien (Association of Issuing Bodies Hubin) välillä ei ole mahdollista. Suomen alkuperätakuurekisterissä valitaan peruutuskohteena oleva maa ja lisätään mahdolliset lisätiedot lisätietokenttään. Lähtökohtaisesti Suomen rekisterissä on valittavissa kaikki EU-/ETA-maat. On kuitenkin hyvä huomioida, että kaikissa maissa ei esimerkiksi ole direktiivin 2018/2001/EU mukaista kaasun alkuperätakuujärjestelmää ja maat suhtautuvat vaihtelevalla tavalla Ex-Domain peruutettaviin alkuperätakuihin eivätkä ne välttämättä kelpaa alkuperän varmentamiseen. Tilinhaltijan tulee selvittää kohdemaan käytänteet. Gasgrid ei ole vastuussa alkuperätakuiden käytöstä muissa maissa.

Suomen rekisterin eli lähtömaan rekisterin tilinhaltijan pyynnöstä Gasgrid voi toimittaa peruutustodistukset salatulla sähköpostilla vastaanottavan maan rekisterinpitäjälle. Suomesta peruutetut alkuperätakuut tallentuvat Suomen alkuperätakuurekisteriin.

Lisätiedot: customerservice@gasgrid.fi